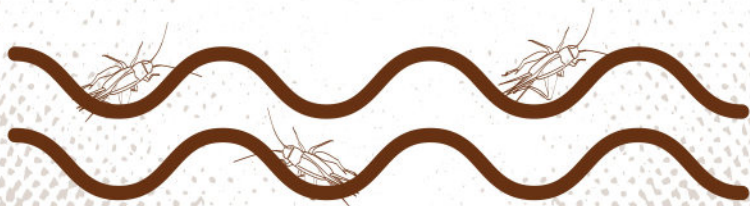

คู่มือ

**การปฏิบัติ
ทางการเกษตรที่ดี
สำหรับ
ฟาร์มจิ้งหรีด
(มกษ. 8202-2560)**

คู่มือ

**การปฏิบัติ
ทางการเกษตรที่ดี
สำหรับ
ฟาร์มจิ้งหรีด
(มกษ. 8202-2560)**

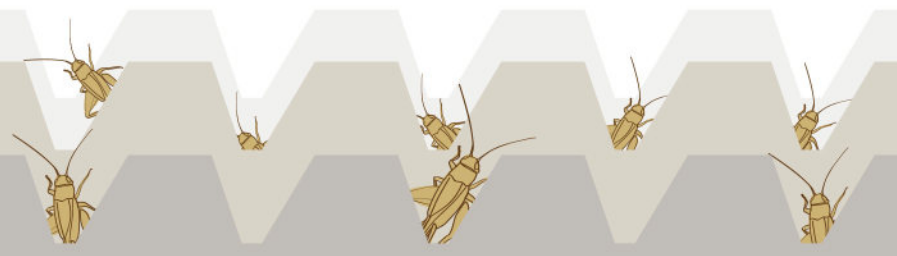

คำนำ

จิ้งหรีดเป็นแมลงชนิดหนึ่งที่มีองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ หรือ เอฟเอโอ (FAO) ได้ส่งเสริมให้คนทั่วโลกบริโภคเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากเป็นแหล่งโปรตีนทางเลือกใหม่ที่มีราคาถูกและสามารถหาได้ง่ายในท้องถิ่น

ประเทศไทยมีศักยภาพและมีความชำนาญในการเพาะเลี้ยงแมลงในเชิงพาณิชย์ มีการจำหน่ายจิ้งหรีดในรูปแบบสด แช่แข็ง และแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ ทอด คั่ว บรรจุกระป๋อง รวมถึงบดเป็นผงเพื่อแปรรูปเป็นแป้ง นำไปทำผลิตภัณฑ์ เช่น คุกกี้ เค้ก มักรกะโรนี มีตลาดรองรับทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ โดยมีการส่งออกไปยังต่างประเทศ อาทิ สหภาพยุโรป (EU) จีน สหรัฐอเมริกา และญี่ปุ่น

เอกสารคู่มือการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มจิ้งหรีด (มกษ. 8202-2560) จัดทำขึ้นโดยอาศัยข้อมูลจากมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มจิ้งหรีด (มกษ. 8202-2560) และแนวปฏิบัติในการใช้มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มจิ้งหรีด (มกษ. 8202(G)-2560) เพื่อให้เกษตรกรผู้ประกอบการ และผู้เกี่ยวข้องมีความเข้าใจในการนำมาตรฐานไปใช้ และเตรียมความพร้อมเข้าสู่การขอการรับรอง และยกระดับการผลิตจิ้งหรีดให้ได้มาตรฐาน

ฟาร์มจิ้งหรีดที่จะขอการรับรองมาตรฐาน จีเอพี (GAP หรือ การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มจิ้งหรีด จะต้องผ่านการตรวจประเมินตามข้อกำหนด มกษ. 8202 จำนวน 5 ข้อ ดังนี้

1. องค์ประกอบฟาร์ม	1.1 สถานที่ตั้ง
1.2 ผังและลักษณะฟาร์ม
1.3 โรงเรือน
2. การจัดการฟาร์ม	2.1 คู่มือการปฏิบัติงานประจำฟาร์ม
2.2 การจัดการจิ้งหรีด
2.3 การจัดการอาหารและน้ำสำหรับจิ้งหรีด
2.4 บุคลากร
2.5 การทำความสะอาดและการบำรุงรักษา
3. สุขภาพสัตว์	3.1 การป้องกันและควบคุมโรค
3.2 การบำบัดโรคสัตว์
4. สิ่งแวดล้อม	
5. การบันทึกข้อมูล	

1

องค์ประกอบฟาร์ม

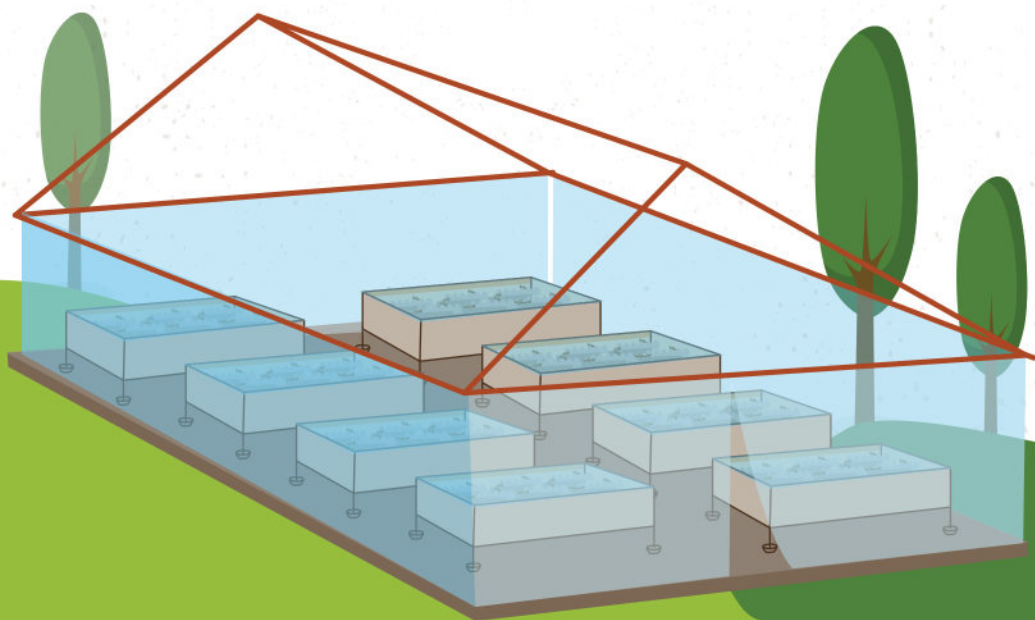
1.1 สถานที่ตั้ง

- ตั้งในพื้นที่เหมาะสม ไม่เสี่ยงต่อการปนเปื้อนที่อาจเป็นอันตรายต่อจังหวัด เช่น ไม่ใกล้แหล่งขยะ ไม่ใกล้โรงงานอุตสาหกรรม
- ไม่อยู่ในพื้นที่ลุ่ม เสี่ยงต่อการเกิดน้ำท่วมขัง
- การคมนาคมสะดวก เพื่อการขนส่งอาหารสำหรับจังหวัดและอุปกรณ์ต่างๆ เข้าสู่ฟาร์มรวมถึงการขนส่งผลิตผล

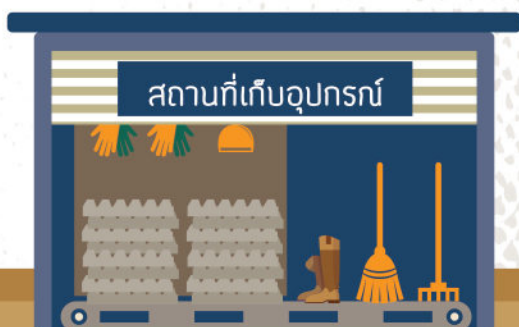

1.2 ผังและลักษณะฟาร์ม

- ฟาร์มจิ้งหรีดต้องมีพื้นที่ที่เหมาะสมกับขนาดและจำนวนบ่อควมมีระยะห่างของแต่ละบ่อสะดวกในการทำงาน รวมถึงจัดการโรคได้ง่าย กรณีเกิดโรคระบาด
- ควรมีรั้วหรือตาข่ายล้อมรอบบริเวณฟาร์มและพื้นที่เลี้ยงจิ้งหรีด เพื่อป้องกัน การเข้า-ออกของคนและสัตว์อื่นๆ

- วางผังฟาร์มที่ดี และจัดพื้นที่เป็นสัดส่วนอย่างชัดเจน เช่น แบ่งสัดส่วนตามชนิดและช่วงอายุของจิ้งหรีดในแต่ละรุ่น สถานที่เก็บอาหาร สถานที่เก็บอุปกรณ์ แหล่งน้ำใช้หรือสถานที่กักเก็บน้ำ
- ควรแยกบริเวณเลี้ยงจิ้งหรีดให้ชัดเจน กับที่พักอาศัย พื้นที่รวบรวมขยะ เพื่อป้องกันการปนเปื้อนอันตราย

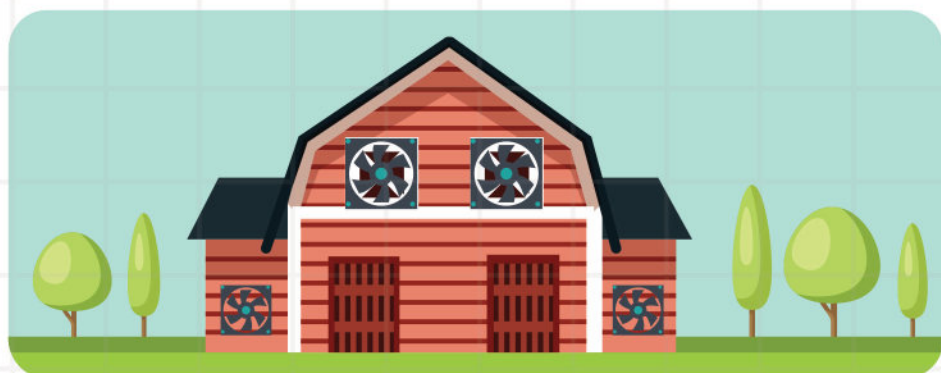
1.3 โรงเรือน

- โรงเรือนที่ใช้เลี้ยงจิ้งหรีดต้องมีโครงสร้างแข็งแรง มีหลังคาสำหรับกันแดดกันฝน และมีการระบายอากาศที่ดี ง่ายต่อการบำรุงรักษาและทำความสะอาด และสามารถป้องกันศัตรูจิ้งหรีดเข้าโรงเรือนได้ เช่น โรงเรือนเทพื้นซีเมนต์ มีตาข่ายรอบโรงเรือน มีการทำความสะอาดหยากไย่ ฝุ่นละอองสม่ำเสมอ เพื่อให้มีการระบายอากาศที่ดี

ตัวอย่างโรงเรือนระบบฟาร์มเปิด

ตัวอย่างโรงเรือนระบบฟาร์มปิด

- บ่อเลี้ยงจิ้งหรีดต้องทำด้วยวัสดุที่แข็งแรง ทนทาน ง่ายต่อการบำรุงรักษา และทำความสะอาด และมีให้จิ้งหรีดสามารถกัดแทะได้ เนื่องจากอาจเป็นอันตรายต่อจิ้งหรีด รวมถึงอาจตกค้างในตัวจิ้งหรีดและเป็นอันตรายต่อผู้บริโภคได้
- ในกรณีที่เป็นการเลี้ยงระบบฟาร์มเปิด อาจทำร่องน้ำล้อมรอบบ่อเลี้ยง เพื่อป้องกันมดที่จะมาทำร้ายตัวอ่อน และมากินอาหารจิ้งหรีด

บ่อจิ้งหรีด ตัวอย่างวัสดุที่เหมาะสม

กล่องพลาสติก แข็งแรง ทำความสะอาดง่าย
สามารถทำฟาร์มแนวสูงในพื้นที่ขนาดไม่ใหญ่ได้

ยิบซั่มบอร์ด ทำความสะอาดง่าย วัสดุน้ำหนักเบา ก่อสร้างง่าย

บ่อซีเมนต์ ทนทาน แข็งแรง ควรฉาบเรียบ
เพื่อให้ง่ายต่อการทำความสะอาด

ตัวอย่างวัสดุที่ไม่เหมาะสม

แผ่นฟิวเจอร์บอร์ด หรือ ฟीบอร์ด จิ้งหรีดสามารถกัดแทะได้

กล่องโฟม จิ้งหรีดสามารถกัดแทะได้

2

การจัดการฟาร์ม

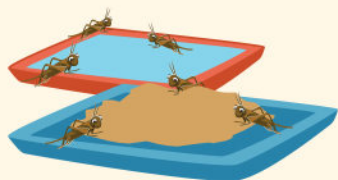

2.1 คู่มือการปฏิบัติงานประจำฟาร์ม

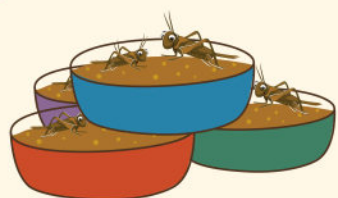
มีคู่มือการปฏิบัติงานประจำฟาร์มที่แสดงรายละเอียดการปฏิบัติงานที่สำคัญภายในฟาร์ม ได้แก่

- ระบบการเลี้ยง ประกอบด้วยข้อมูล การเตรียมโรงเรือน การเตรียมบ่อเลี้ยง การเตรียมวัสดุเลี้ยง การคัดเลือกพันธุ์ การนำจิ้งหรีดลงบ่อเลี้ยง

- การจัดการอาหารและน้ำสำหรับจิ้งหรีด

- การเตรียมภาชนะให้จิ้งหรีดวางไข่ และการเก็บไข่

- การเก็บจิ้งหรีดเพื่อจำหน่าย

- การทำความสะอาดและบำรุงรักษา

- การจัดการด้านสุขภาพจิต ประกอบด้วย ข้อมูลการสุ่มตรวจภาวะโรค การจัดการจิตใจ เป็นโรคหรือจิตใจตาย

- การควบคุมแมลงและสัตว์พาหะ

- การจัดการเรื่องสุขาภิบาลและสิ่งแวดล้อม เช่น การระบายอากาศ การกำจัดของเสีย

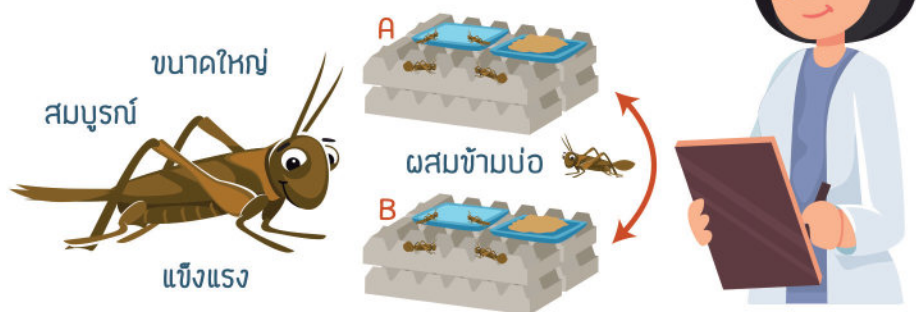

- การจัดการบุคลากร

2.2 การจัดการจิ้งหรีด

พันธุ์

- คัดเลือกพ่อพันธุ์-แม่พันธุ์ ที่มีคุณภาพ เช่น แข็งแรง มีขนาดใหญ่และสมบูรณ์
- ควรมีการผสมข้ามพ่อแม่เลี้ยง เพื่อป้องกันเลือดชิด
- มีการจดบันทึกแหล่งที่มาของพ่อแม่พันธุ์

พ่อแม่เลี้ยงจิ้งหรีด

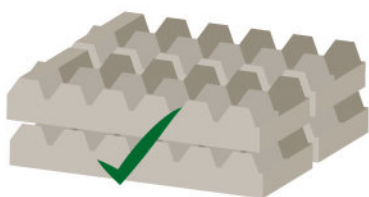
ควรทำความสะอาด ตรวจสอบและกำจัด
สิ่งแปลกปลอมก่อนนำไปเลี้ยงจิ้งหรีดลงบ่อ

วัสดุหลบซ่อนตัว

ต้องสะอาด ไม่เปื้อกขึ้น ไม่มีกลิ่นแปลกปลอม อยู่ในสภาพที่ดี และสามารถตรวจสอบแหล่งที่มาได้

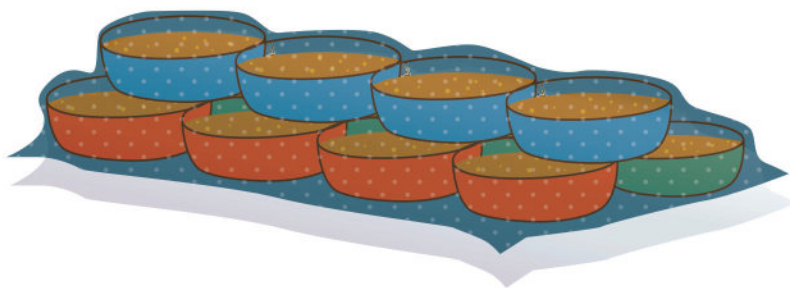
กรณีนำวัสดุหลบซ่อนที่ผ่านการใช้งานแล้วมาใช้ใหม่ต้องทำความสะอาด เช่น เคาะมูลจิ้งหรีดและฝุ่นออก และอาจตากแดด 1-2 วัน หรือใช้ความร้อนในการฆ่าเชื้อก่อนนำมาวางลงในบ่อจิ้งหรีด

ภาชนะและวัสดุที่ใช้รองไข่

เช่น แกลบเผา ชุยมะพร้าว ต้องสะอาด และผ่านการฆ่าเชื้อ ก่อนนำมาใช้รองไข่

หลังจากจิ้งหรีดวางไข่บนภาชนะที่จัดวางไว้แล้ว ควรแยกพื้นที่ บ่มไข่กับพื้นที่บ่อเลี้ยงให้ชัดเจน และอาจมีวัสดุปิดเพื่อช่วยรักษาอุณหภูมิ ของไข่จิ้งหรีดด้วย

การเก็บจิ้งหรีดเพื่อจำหน่าย

- พิจารณาจิ้งหรีดที่มีอายุเหมาะสมแต่ละชนิดจิ้งหรีด
- ควรเก็บจิ้งหรีดให้หมดทั้งบ่อ เพื่อสะดวกในการทำความสะดวก และเตรียมบ่อสำหรับการเลี้ยงรุ่นต่อไป

การจัดการก่อนการเก็บจิ้งหรีด

- ควรนำถาดน้ำ ถาดอาหารออกจากบ่อเลี้ยง
- เคาะแผงไข่เพื่อขจัดมูลและฝุ่น
- เขย่าแผงไข่ลงในภาชนะรองรับ ซ้อนจิ้งหรีดที่เหลือใส่ในภาชนะบรรจุที่สะอาด อาจใช้วัสดุรองที่สะอาดเพื่อไม่ให้ผู้ปฏิบัติงานสัมผัสพื้นบ่อหรือมูลจิ้งหรีด
- หากไม่สามารถจำหน่ายจิ้งหรีดได้ทันทีหลังการเก็บจิ้งหรีด ควรมีการเก็บรักษาหรือแปรรูป เช่น จัดเก็บในตู้แช่แข็ง

2.3 การจัดการอาหารและน้ำสำหรับจังหวัด

- อาหารสำหรับเลี้ยงจังหวัดต้องไม่เสื่อมคุณภาพและไม่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของจังหวัด

กรณีเป็นอาหารสำเร็จรูป

- ต้องมีการตรวจสอบภาชนะบรรจุ ไม่ฉีกขาด แตก และชำรุด อาหารต้องไม่หมดอายุ
- ก่อนนำอาหารไปเลี้ยงควรตรวจสอบคุณภาพอาหาร หากพบว่ามีสี กลิ่นที่ผิดปกติหรือรวมตัวเป็นก้อน ห้ามนำมาใช้เลี้ยงจังหวัด และไม่ควรใช้อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพจังหวัด
- ควรเก็บตัวอย่างอาหารนั้นไปวิเคราะห์

กรณีพืชอาหาร เช่น ใบไม้ หญ้า ผัก และผลไม้

- ไม่เน่าเสีย หรือมีกลิ่นผิดปกติ
- ควรทราบแหล่งที่มาของพืชอาหารเพื่อป้องกันการเกิดการปนเปื้อนของสารพิษตกค้าง

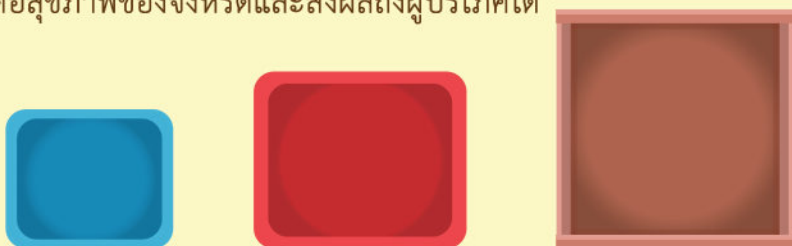
● แหล่งน้ำที่ใช้ในฟาร์ม

- ต้องเป็นน้ำที่สะอาด
- มีปริมาณเพียงพอ หรืออย่างน้อยตลอดช่วงของการเลี้ยงจิ้งหรีด
- กรณีสงสัยคุณภาพน้ำให้ตรวจคุณภาพน้ำบางรายการตามความเสี่ยงของการปนเปื้อนของอันตรายที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพจิ้งหรีด และผู้บริโภค และเก็บใบแจ้งผลการวิเคราะห์น้ำเป็นหลักฐาน

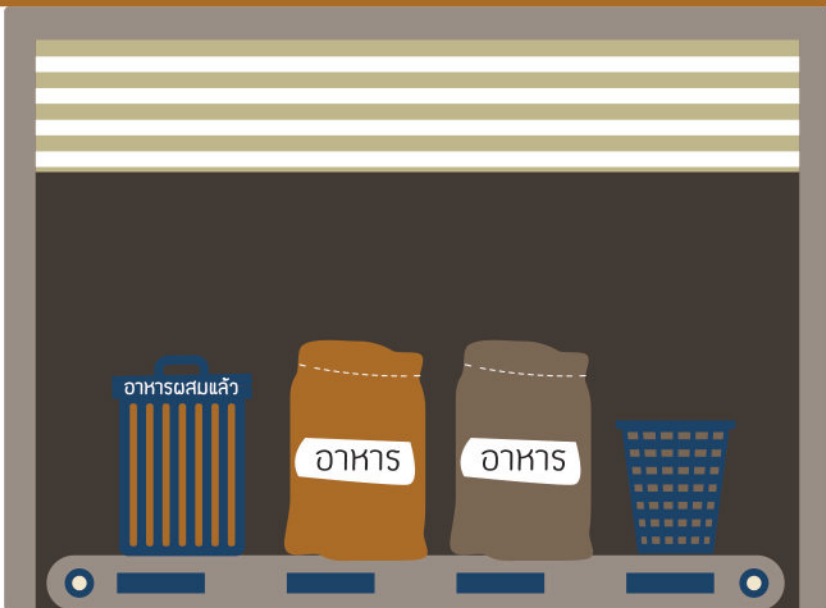
● ภาชนะให้อาหารและน้ำ

- สะอาด ไม่ชำรุดและไม่ทำจากวัสดุที่เป็นอันตรายต่อจิ้งหรีด
- มีขนาดเหมาะสมกับจำนวนและอายุของจิ้งหรีด
- ควรมีการทำความสะอาด ฆ่าเชื้อภาชนะ ระหว่างการเลี้ยง
- หากไม่ใช้ภาชนะให้อาหารและน้ำควรมีการเก็บรักษาเพื่อป้องกันการปนเปื้อน ของสารเคมีหรือเชื้อจุลินทรีย์ที่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของจิ้งหรีดและส่งผลถึงผู้บริโภคได้

● การเก็บรักษาวัตถุดิบและอาหารที่ผสมแล้ว

- เก็บในภาชนะบรรจุอาหารที่ปิดมิดชิด
- ต้องมีวัสดุรอง ด้านล่างของภาชนะบรรจุอาหารจิ้งหรีด เพื่อให้อากาศถ่ายเทและป้องกันความชื้นจากพื้น หากอาหาร มีความชื้นอาจก่อให้เกิดเชื้อราและสารพิษจากเชื้อราได้
- จัดวางอาหารเรียงลำดับแยกตามวันผลิตหรือรุ่นการผลิต ติดป้ายหรือทำสัญลักษณ์ไว้ ให้มีการนำไปใช้ตามลำดับการผลิตก่อนหลัง เพื่อไม่ให้มีอาหารตกค้าง หมดอายุ และจิ้งหรีดได้กินอาหารที่สดใหม่อยู่เสมอ
- สถานที่เก็บรักษาอาหารจิ้งหรีด ควรสะอาด แห้ง ระบายอากาศได้ดี มีการป้องกัน แมลงและสัตว์พาหะต่างๆ รวมถึงสามารถป้องกันการปนเปื้อน และรักษาคุณภาพของอาหารไม่ให้เสื่อมคุณภาพ

2.4 บุคลากร

- บุคลากรที่ทำหน้าที่เลี้ยงจิ้งหรีดต้องมีความรู้ และได้รับการฝึกอบรม หรือได้รับการถ่ายทอดความรู้ เพื่อให้เลี้ยงจิ้งหรีดได้อย่างถูกต้อง
- มีความชำนาญในการดูแลจิ้งหรีดเป็นอย่างดี ได้รับการพัฒนา และฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง และมีประวัติการฝึกอบรมบุคลากรในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน

- บุคลากรต้องมีสุขลักษณะส่วนบุคคลที่ดีและต้องได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี เพื่อป้องกันหรือลดการปนเปื้อนของเชื้อก่อโรคที่สำคัญจากผู้ปฏิบัติงานในฟาร์มสุสัตว์ที่เลี้ยงได้ เพื่อให้แน่ใจว่าผู้ปฏิบัติงานในฟาร์มไม่เป็นโรค หรือพาหะของโรคภายใต้กฎหมายว่าด้วยอาหาร เช่น โรคเรื้อน วัณโรคในระยะอันตราย โรคเท้าช้าง โรคไทฟอยด์ และโรคผิวหนังที่น่ารังเกียจ
- ผู้ที่แสดงอาการป่วยด้วยโรคระบบทางเดินหายใจและโรคระบบทางเดินอาหาร เช่น ไอ เจ็บคอ ท้องร่วง อาเจียน หรือมีไข้ ห้ามเข้าปฏิบัติงานในพื้นที่เลี้ยงจิ้งหรีด โดยให้หยุดพักจนกระทั่งหายป่วย จึงให้กลับเข้าปฏิบัติงานได้

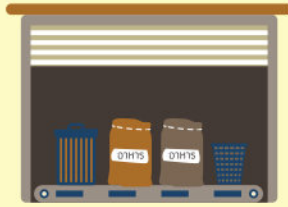
2.5 การทำความสะอาดและบำรุงรักษา

- โรงเรือน และอุปกรณ์ต้องสะอาด ถูกสุขลักษณะ มีการบำรุงรักษา โรงเรือนและอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพดี มีความปลอดภัยต่อจิ้งหรีด และผู้ปฏิบัติงาน
- มีการทำความสะอาดและฆ่าเชื้อโรงเรือน และอุปกรณ์ที่ใช้ในฟาร์ม เช่น ภาชนะบรรจุอาหารและน้ำอย่างสม่ำเสมอ
- ต้องทำความสะอาดบ่อเลี้ยงจิ้งหรีด และวัสดุหลบซ่อนทุกรอบการผลิต ก่อนเลี้ยงจิ้งหรีดรุ่นใหม่
- กรณีให้พืชเป็นอาหารจิ้งหรีดต้องมีการจัดการและทำความสะอาด บ่อเลี้ยงเพื่อไม่ให้พืชที่เป็นอาหารจิ้งหรีดดังกล่าวตกค้างเป็นแหล่งสะสมของเชื้อจุลินทรีย์

ใช้ตามคำแนะนำ
บนฉลากผลิตภัณฑ์

จัดเก็บสารเคมี
เป็นสัดส่วน

ภาชนะบรรจุสารเคมีเสื่อมสภาพ
ต้องกำจัดด้วยวิธีที่ถูกต้อง

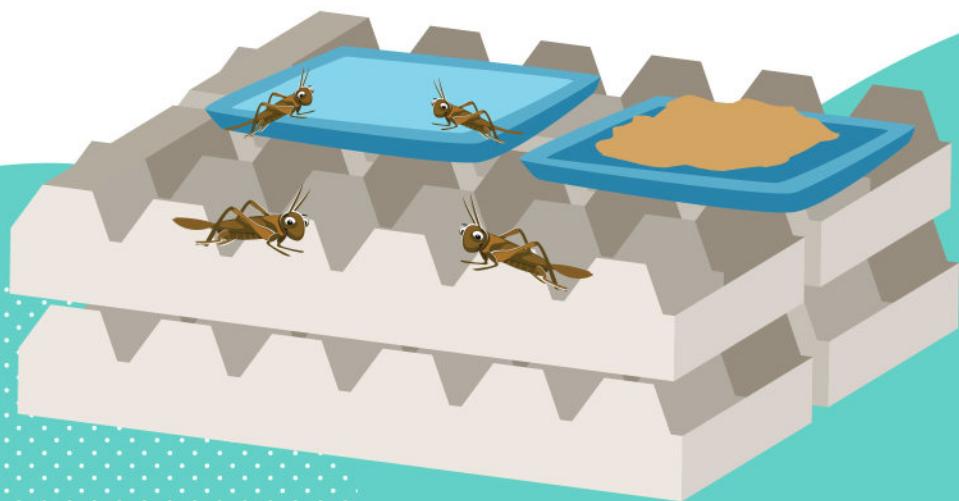
ผู้ปฏิบัติงานต้องมีความรู้
ความเข้าใจในการใช้สารเคมี

- ใช้สารเคมี ยาฆ่าเชื้อ หรือวัตถุอันตรายที่ขึ้นทะเบียนกับกรมปศุสัตว์ และใช้ตามคำแนะนำบนฉลากผลิตภัณฑ์
- ควรมีคู่มือปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเตรียมน้ำยาฆ่าเชื้อหรือปฏิบัติตามคำแนะนำบนฉลาก
- จัดเก็บสารเคมี ยาฆ่าเชื้อ หรือผลิตภัณฑ์วัตถุอันตรายชนิดต่างๆ เป็นสัดส่วน ในสถานที่เก็บเฉพาะ เพื่อควบคุมการหยิบใช้ไม่ทำให้เกิดการปนเปื้อนสู่สิ่งแวดล้อม และไม่เกิดอันตรายต่อบุคคล
- ภาชนะบรรจุสารเคมี น้ำยาฆ่าเชื้อ หรือวัตถุอันตรายที่เสื่อมสภาพ หรือใช้หมดแล้วต้องทำลายหรือกำจัดด้วยวิธีที่ถูกต้อง เพื่อป้องกันการนำกลับมาใช้
- ผู้ปฏิบัติงานต้องมีความรู้ ความเข้าใจในการใช้สารเคมี ยาฆ่าเชื้อ หรือผลิตภัณฑ์วัตถุอันตรายที่ถูกต้องรวมทั้งมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันตนเองจากการใช้สารเคมี ยาฆ่าเชื้อ หรือผลิตภัณฑ์วัตถุอันตราย และการปฐมพยาบาลเบื้องต้น

3

สุขภาพสัตว์

3.1 การป้องกันและควบคุมโรค

- มีการป้องกันและฆ่าเชื้อโรค อุปกรณ์ และบุคคลก่อนเข้า-ออกจากฟาร์ม เช่น ล้างมือ และเปลี่ยนรองเท้าที่ใช้ในฟาร์มหรือโรงเรือนหรือมีมาตรการป้องกันการปนเปื้อนจากรองเท้า

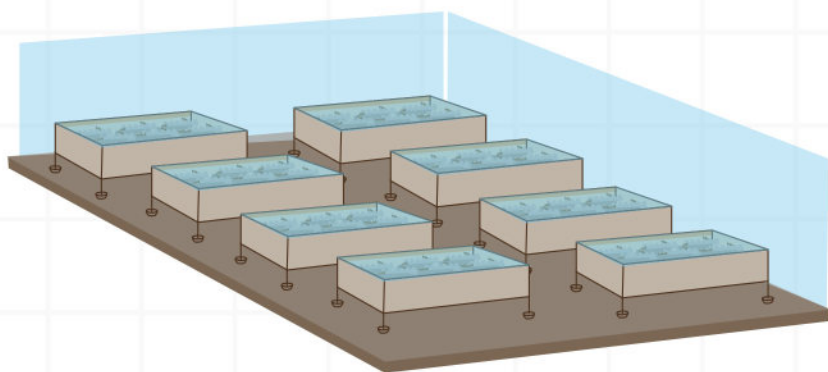
ควรติดตั้งอ่างล้างมือ
แบบใช้เท้าเหยียบ
และใช้สบู่เหลว

รองเท้าสำหรับใช้
ในโรงเรือนเท่านั้น

- มีการจัดบันทึกการผ่านเข้า-ออกจากฟาร์มของบุคคลภายนอกที่สามารถตรวจสอบได้
- หม่าเชื้ออุปกรณ์ที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ก่อนนำเข้าฟาร์มหรือโรงเรือน เพื่อป้องกันการปนเปื้อนของเชื้อโรค
- ห้ามนำอาหารเข้าไปรับประทานภายในโรงเรือน

ติดตามข่ายรอบบริเวณโรงเลี้ยงป้องกันไม่ให้แมลงและสัตว์พาหะอื่นๆ เข้ามาในโรงเรือน

- ป้องกันไม่ให้แมลงและสัตว์พาหะอื่นๆ เข้ามาในโรงเรือน มีแผนการควบคุมและกำจัดอย่างสม่ำเสมอทั้งภายนอกและภายในโรงเรือน
- กรณีเกิดโรคระบาดหรือสงสัยว่าเกิดโรคระบาด ให้ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์และคำแนะนำของกรมปศุสัตว์ เช่น ถ้าพบว่า จิ้งหรีดมีอัตราการตายสูงผิดปกติให้แจ้งสัตวแพทย์เข้าตรวจสอบปัญหา
- ควรมีการทำลายซากจิ้งหรีดที่ตายด้วยวิธีการที่เหมาะสม ณ บริเวณทำลายซาก

3.2 การบำบัดโรคสัตว์

- การตรวจวินิจฉัย การรักษาโรค การป้องกันการเกิดซ้ำ การให้คำแนะนำ และควบคุมการใช้ยา รวมทั้งการกำหนดระยะเวลาหยุดยาและออกใบสั่งยา ต้องอยู่ในความดูแลของสัตวแพทย์ โดยปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพ การสัตวแพทย์และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม และตามข้อกำหนดในมาตรฐาน สิ้นค้าเกษตร มกษ. 9032 เรื่อง ข้อปฏิบัติการควบคุมการใช้ยาสัตว์

4

สิ่งแวดล้อม

4.1 กำจัดหรือจัดการขยะมูลฝอย

ของเสีย และมูลจิ้งหรีดควรกำจัดด้วยวิธีการที่เหมาะสมและถูกสุขลักษณะ เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และทำให้เกิดการปนเปื้อนสู่พื้นดินแหล่งน้ำและอากาศ อีกทั้งอาจจะเป็นแหล่งแพร่เชื้อโรคติดต่อต่างๆ ได้

ต้องกำจัดขยะ ของเสีย และมูลจิ้งหรีดภายในฟาร์ม โดยแยกประเภทของขยะ และของเสียให้ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล เก็บรวบรวมขยะมูลฝอยและของเสียไว้ในภาชนะที่มีฝาปิดมิดชิด และนำไปกำจัดโดยวิธีการที่เหมาะสม เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

4.2 กรณีที่ปล่อยน้ำเสียออกสู่แหล่งน้ำสาธารณะ

ให้บำบัดอย่างถูกต้องก่อนปล่อยออกสู่ภายนอกฟาร์มตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และในกรณีที่เกิดโรคระบาดภายในฟาร์ม ต้องฆ่าเชื้อและบำบัดน้ำเสียจากฟาร์มก่อนปล่อยออกนอกฟาร์มตามวิธีที่เหมาะสม เพื่อไม่ให้เชื้อแพร่กระจายสู่สิ่งแวดล้อมภายนอก

5

การบันทึกข้อมูล

5.1 มีการบันทึกข้อมูล

ผลการปฏิบัติงานในขั้นตอนที่สำคัญในการจัดการฟาร์มที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ ผลผลิตและการควบคุมโรคเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานอาหารปลอดภัยในด้านการตามสอบของกระบวนการผลิตฟาร์มจึงหรีด จึงต้องมีการบันทึกข้อมูล เพื่อเป็นหลักฐานในการทำงานแต่ละขั้นตอนว่าถูกต้องตามวิธีปฏิบัติที่กำหนดไว้หรือไม่ นอกจากนี้ยังเป็นประโยชน์ในการใช้เป็นข้อมูลเพื่อวิเคราะห์หาสาเหตุที่มาของปัญหา หรือข้อผิดพลาดในกระบวนการผลิตได้

- การบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากร เช่น ข้อมูลการอบรมของบุคลากร และข้อมูลการตรวจสุขภาพประจำปี

- การบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการด้านการผลิต เช่น ข้อมูลชนิด
รุ่นการผลิต อาหาร และน้ำ การจัดการฟาร์ม และผลผลิต อัตราการตาย
จำนวนผลผลิตที่ได้ในแต่ละรุ่น
- บันทึกข้อมูลการควบคุมป้องกันและบำบัดโรค เช่น ข้อมูลการใช้ยา
สารเคมี โดยระบุชื่อ ชนิดรุ่นการผลิต วันที่ใช้ และปริมาณการใช้

5.2 เก็บรักษานบันทึก

เป็นเวลาอย่างน้อย 3 ปี กรณีที่ผลิตผลมีปัญหาภายหลัง ข้อมูล
ดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ในการตรวจสอบให้ทราบถึงที่มาของปัญหาได้

สามารถติดต่อขอรับการรับรอง GAP ได้ที่

สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์

กรมปศุสัตว์

เลขที่ 69/1 ถนนพญาไท แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี

กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์ (Call Center) 0-2653-4444

สนใจรายละเอียด

มาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มจิ้งหรีด

มกษ. 8202 -2560

และแนวปฏิบัติในการใช้มาตรฐานสินค้าเกษตร

มกษ. 8202(G)-2560

สามารถดาวน์โหลดได้ที่

www.acfs.go.th

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

www.acfs.go.th

มกอช.-2561-กสม-12